

Inici

Butlletí EdL

Informa't de les nostres últimes notícies!

Correu electrònic *

La vostra adreça de correu electrònic

Subscriu-t'hi

Notícies

Subvencions per a despeses estructurals d'entitats afectades pel cessament de l'activitat cultural a causa de l'estat d'alarma amb motiu de la COVID 19

Termini de sol·licitud: del 25 de maig al 30 d'octubre del 2020.

Ajuts de l'Institut Català de les Empreses Culturals

Pendent de publicació de la convocatòria

Subvenció per a les despeses de funcionament d'empreses i entitats culturals durant la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19

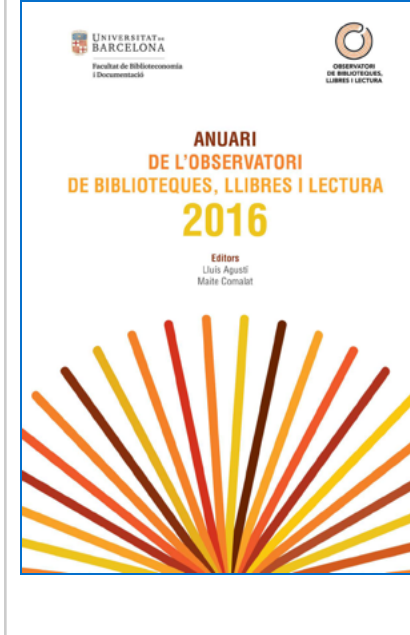
Arxiu mensual

- maig 2020 (10)
- abril 2020 (11)
- març 2020 (13)
- febrer 2020 (12)
- gener 2020 (12)

(Pàgina 1)

L'«Anuari 2016 de l'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura»: sortint de la crisi entre commemoracions

nuvibo - dc., 17/05/2017 - 08:44

Agustí, Lluís; Comalat, Maite (eds.). *Anuari de l'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura* [en línia]. 2016. [Barcelona]: Universitat de Barcelona, Facultat de Biblioteconomia i Documentació, Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura, 2016-2017. IX, 240 p. [Consulta: 28 abril 2017].

L'Anuari de l'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura ha arribat a la seva quarta edició. Aquesta publicació s'ocupa de la compilació de tot el que s'ha esdevingut a Catalunya durant el bienni 2014-2015 en els àmbits d'interès d'aquest organisme, adscrit a la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona: història, llibres i edició, biblioteques i lectura.

Aquests quatre eixos temàtics fonamenten l'estructura d'una publicació que s'ha plantejat com un número «en curs», publicat per parts al llarg del 2016, amb disset articles que han estat encarregats a diferents professionals i investigadors reconeguts en els diferents àmbits que abraça. Tot i tractar-se d'un anuari –una obra de consulta d'impossible lectura seqüencial i ben proveïda de dades i de reculls bibliogràfics a prova de memòries com la de Jakob Mendel, l'entranyable llibreter sense llibreria de Stefan Zweig–, la proximitat temàtica d'algun dels articles i el fet que facin referència a un mateix període de temps i a una àrea geogràfica concreta permeten esbossar un context comú. Vindria definit, a grans trets, pel caràcter marcadament commemoratiu que ha tingut el bienni 2014-2015: centenari de l'obertura al públic de la Biblioteca de Catalunya el 2014, Any de les Biblioteques el 2015 i proclamació de Barcelona com a Ciutat de la Literatura per la UNESCO el desembre del mateix any. Tot plegat ha situat les biblioteques i tot el món del llibre en una situació de major visibilitat social que en períodes anteriors; i en un ambient de celebració que no ha estat obstacle perquè es donin, d'altra banda, publicacions, espais de reflexió i propostes sobre el futur de les biblioteques, de la lectura i del món del llibre i l'edició.

Els disset articles de l'Anuari es reparteixen, en proporció desigual, entre els quatre blocs temàtics que l'integren, els quals es detallen als paràgrafs que segueixen:

- Bloc 1.** Dedicat a la història de les biblioteques i els arxius, de la lectura, l'edició i la impremta. En aquest bloc, l'article de Marga Losantos (Biblioteca de Catalunya) fa un recorregut per les publicacions, estudis i activitats al voltant de la història de les biblioteques i dels arxius que s'han dut a terme durant el bienni 2014-2015. Destaquen les accions relatives a les efemèrides: la guia de la Biblioteca de Catalunya, editada amb motiu del seu centenari (2014); la col·lecció «Testimonis bibliotecaris» de la Memòria Digital de Catalunya, amb la digitalització d'un centenar de dietaris de biblioteques que van dels anys 1920 als 1970; i l'exposició «BiblioTec: cent anys d'estudis i de professió bibliotecària 1915-2015» que mostrava l'evolució de l'Escola de Bibliotecàries, creada per la Mancomunitat de Catalunya, en l'actual Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona.
- Bloc 2.** Aquest bloc, el més extens amb vuit articles, tracta sobre els llibres i l'edició, la col·laboració entre editorials i biblioteques, els hàbits lectors, la lectura fàcil, les publicacions periòdiques, l'edició electrònica i el comerç del llibre durant el bienni 2014-2015. En l'àmbit específic de la literatura infantil i juvenil (LIJ), Joan Portell destaca el paper fonamental de les petites llibreries especialitzades en la tasca de dinamització lectora, la ben rebuda tendència a la cooperació en el món de les publicacions digitals especialitzades en crítica de LIJ, i del pas definitiu a digital de *Faristol*, la revista de referència de la crítica en LIJ a Catalunya. Teresa Colomer, que fa un repàs als estudis i la recerca sobre LIJ, comenta la qualitat d'algunes anàlisis i tesis doctorals publicades al voltant de la LIJ digital, mentre que Margarida Prats fa una valoració força positiva de l'estat de salut de l'edició de llibres de poesia per a infants. Quant al món dels diaris i les revistes, Pere Franch i Javier Guallar constaten la tendència continuista de caiguda de les vendes i dels lectors en paper i l'augment del consum de premsa digital, amb l'aparició de noves capçaleres de presència destacada en el panorama mediàtic català. En l'apartat dels estudis i recerca sobre edició i hàbits lectors, Anna Villarroya mostra com la crisi econòmica ha fet pujar els estudis sobre els hàbits lectors dels catalans en detriment dels estudis relatius al sector editorial; en el de lectura fàcil, Laia Vidal i Elisabet Serra celebren una fita important, l'aprovació de la Llei d'accessibilitat pel Parlament de Catalunya a final de 2014, que obre la porta a la inclusió social de les persones amb dificultats lectores o cognitives. De part de les llibreries, Antoni Daura reivindica la xarxa llibretera catalana com un espai cultural i prescriptor de referència, i valora molt positivament la relació de les llibreries amb les biblioteques del seu entorn més immediat a l'hora d'organitzar actes conjuntament. Per concloure, Joaquim Bejarano caracteritza el bienni per la recuperació incipient de la crisi en l'àmbit del comerç del llibre; també destaca la llibreria independent com el primer canal de venda de llibres a Catalunya.
- Bloc 3.** Les biblioteques públiques són les protagonistes d'aquest bloc. Maite Comalat i Eulàlia Espinàs repassen l'activitat d'aquest bienni eminentment commemoratiu i destaquen l'augment de projectes en col·laboració, la presència a les xarxes socials i als mitjans de comunicació de les biblioteques –en part per l'Any de les Biblioteques 2015–, la davallada de publicacions, d'articles, de ponències i, el que és més preocupant, també de plans estratègics. De les tendències, les autores en destaquen la funció social de les biblioteques (i les múltiples publicacions fetes al respecte), la participació dels ciutadans en el seu disseny i gestió com a tema de futur immediat i, en la mateixa línia, la necessària definició de les biblioteques públiques davant la relació dels seus usuaris amb el *big data*. Pel que fa a les biblioteques escolars, Mònica Baró i Pau Raga paren atenció al manteniment de l'activitat més enllà de la supervivència d'aquests centres, a com de positiva resulta la cooperació amb les biblioteques públiques, i a la reivindicació d'aquests espais com un agent pedagògic imprescindible i central a l'escola que ha de superar la seva funció exclusiva de promoció lectora. Les biblioteques universitàries, segons Carina Rey i Adelaida Ferrer, han seguit treballant des de la cooperació per incrementar els accessos als recursos digitals i per millorar la participació dels usuaris a través de les xarxes socials. La fita més important del bienni ha estat la posada en marxa del *Portal de la Recerca de les Universitats de Catalunya*, creat per difondre la producció científica de les diferents universitats des d'un portal únic. Finalment, tant les biblioteques especialitzades, de la mà d'Eulàlia Sau, com els centres patrimonials, presentats per Isabel Juncosa, debuten a l'Anuari manifestant la voluntat de treball en equip, malgrat les grans diferències que existeixen entre els seus fons, espais i serveis.
- Bloc 4.** L'últim bloc de l'Anuari és l'orientat a la lectura, a la seva promoció i als estudis sobre les seves formes. De la lectura entre els infants i els joves se n'ha ocupat Jaume Bantelles, que fa un repàs als resultats en lectura de les proves de competències bàsiques del Departament d'Ensenyament o als programes de promoció lectora més reeixits o que han tingut major suport institucional durant el bienni, entre d'altres. Joana Casas i Esperança Paños prenen el pols a la promoció de la lectura a les biblioteques durant aquest període caracteritzat per les commemoracions. En destaquen el reforçament de la funció de les biblioteques com a prescriptores culturals i dinamitzadores del seu entorn local, i la posada en marxa de la plataforma de préstec de llibres digitals eBiblio Catalunya. Aquestes autores reivindiquen també, com a tendència, el caràcter socialitzador, relacional i d'espai d'aprenentatge i intercanvi del coneixement de les biblioteques públiques. Finalment, Bernat Ruiz-Domènech fa una aproximació interessant a la realitat de la lectura digital a Catalunya. Incideix en la importància d'aspectes com la fractura digital –alertant-ne dels riscos d'exclusió social que comporta–, la qualitat d'ús de les eines digitals o la constatació que el mitjà que s'ha imposat a Catalunya per a la lectura digital no exclusiva de llibres és el telèfon intel·ligent.

Aquest Anuari, doncs, persegueix el mateix objectiu que les institucions homòlogues d'abast estatal o internacional (*Observatorio de la Lectura y el Libro del Ministerio de Cultura, Educación y Deporte del Govern d'Espanya, Centre National du Livre francès, Centro per il Libro e la Lettura italià*, etc.): prendre el pols a l'actualitat polièdrica i canviant de les diferents baules de la cadena del llibre. L'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura, a diferència del seu veí espanyol, recull totes aquestes realitats en un únic document, l'Anuari, que ens permet copsar millor la complexitat, la riquesa, les llums i les ombres del món del llibre i la lectura a Catalunya. Poder disposar de reculls com aquest, en uns temps amb volums i velocitats de publicació fora de qualsevol proporció humana, és una satisfacció per a tots els qui treballem al voltant d'aquest àmbit.

Neus Castellano Tudela
Directora de la [Biblioteca Xavier Benguerel](#). Biblioteques de Barcelona

Nota. Aquesta ressenya es publica simultàniament a [Blok de BID](#).

tipus document
llibres

Butlletí

Afegeix un nou comentari

El vostre nom

Comment *

[Sobre els formats de text](#)

Les adreces web i de correu electrònic es transformen en enllaços automàticament.
Etiquetes HTML permeses: <a href> <dl> <dt> <cite> <blockquote cite> <code> <ul type> <ol start type> <hr> <div>

Les línies i paràgrafs es trenquen automàticament.

Assumpte

Desa Preview

Blog de l'Escola de Libreria 2013-

Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals – Universitat de Barcelona
Gremi de Librers de Catalunya

Segueix-nos també a:

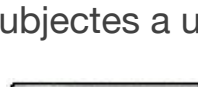

El Blog de l'Escola de Libreria no subscriu necessàriament opinions expressades pels autors dels articles.

RSS

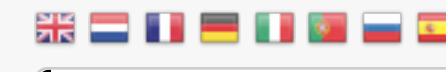
Els continguts del blog de l'Escola de Libreria de la Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals de Barcelona estan subjectes a una llicència [BY-NC-ND de CC](#).

Contacte

Cerca en aquest blog

Traductor automàtic

Select Language

Matèries

- llibreries especialitzades(25)
- llibreries(87) inauguració(30)
- Gremi de Librers de Catalunya(20) Escola de Libreria(60) Barcelona(27)
- més etiquetes

Tuits de @EdL_UB

Escola de Libreria ha reuitat

Rosi Dos Santos @mediatecaeps

Sempre és un plaer col·laborar amb @EdL_UB, gràcies @amadsupons per la confiança. "Educación lectora" és un estudi de la lectura des de diverses perspectives. Llegiu la ressenya! https://twitter.com/EdL_UB/status/1263857320544567296

Escola de Libreria @EdL_UB

Nova ressenya al blog @EdL_UB «Educación lectora» @edsintesis

fima.ub.edu/edl/ca/educaci... per Rosi Dos Santos @mediatecaeps @elgoidellegir

Incrusta-ho Mostra-ho al Twitter